

Analyse af cafédriften på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter

I sommeren 2013 er gennemført afdækning og analyse af cafédriften på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter (Bytoften).

Social- og Sundhedsudvalget behandlede den 24. april 2013 statusrapport fra bestyrelsen på Bytoften og anmodede i den forbindelse om, at der blev igangsat en nærmere undersøgelse af caféens drift, herunder en vurdering af det økonomiske grundlag.

Social- og Sundhedsudvalget udtrykte ved samme lejlighed forståelse for, at caféen er af central betydning for det sociale liv på Bytoften og de omkringliggende boliger og anerkendte, at Herning Kommune må forholde sig til den problemstilling, som knytter sig til, at en stor del af caféens brugere ikke er visiteret til Bytoften, men er borgere, som bor omkring Bytoften og er tilknyttet Bytoften.

Med afsæt i Social- & Sundhedsudvalgets anmodning er nedsat en projektgruppe sammensat på følgende vis:

Projektejer	Ejnar Tang, Handicap & Psykiatrichef
Projektgruppe	Bo Ulrich Bertelsen, Konstitueret forstander på Bytoften Maj-Brit Kristiansen, Ledende økonoma på Bytoften Jette Ramsing, Leder af Madservice Herning Kirsten Jacobsen, Distriktsleder i hjemmeplejen Louise Schjøning, Sekretariatsleder på Center for Kommunikation (projektleder)

Projektgruppen har afholdt 3 møder i perioden juni-august, på baggrund af hvilke indeværende notat er udarbejdet.

Bestyrelsen for Bytoften Bo- & Aktivitetscenter har på bestyrelsesmøde den 7. august 2013 fået notatet forelagt og har kommenteret samt godkendt dette.

Projektgruppen har arbejdet i henhold til projektplan indeholdende beskrivelse af formål samt projektaktiviteter, herunder beskrivelse af cafédrift, beskrivelse af sammenhæng med køkken-drift, gennemførelse af interessentanalyse samt beskrivelse af økonomiske, sociale og faglige aspekter forbundet med cafédrift. Med afsæt heri er beskrevet tre scenarier for fremtidig cafédrift på Bytoften.

Strukturen i dette notat følger det ovenfor oplistede.

Formål

Formålet med en afdækning og en analyse af cafédriften på Bytoften er at skabe indsigt i samt overblik over relevante aspekter ved cafédriften med henblik på politisk stillingtagen til caféens fremtid.

Væsentlige aspekter er det økonomiske aspekt, det sociale aspekt og det faglige aspekt samt naturligvis interessenterne.

Beskrivelse af den nuværende cafédrift på Bytoften

Caféen på Bytoften holder åbent alle årets dage og har følgende åbningstider:

Morgen	8.00-9.45
Middag	11.00-13.30
Aften	17.15-20.00

Pr. 1. juli 2013 er caféen lukket for salg lørdag, søndag og helligdage om aftenen.

Caféens personale, 2,16 årsværk som er ansat i køkkenet på Bytoften, har vagt i caféen i følgende tidsrum: 8.00-14.00 og 16.45-20.00. Sidstnævnte dog ikke lørdag, søndag og helligdage pr. 1. juli 2013.

I caféen serveres følgende, som produceres i køkkenet på Bytoften:

Morgenmad	Rugbrød, franskbrød, ost, marmelade, honning, havregryn, havregrød, cornflakes, diverse surmælksprodukter, blødkogt æg. Der betales kontant ved køb af morgenmad.
Middagsmad	Varm hovedret samt biret, salat, håndmadder, platte / lun ret, grillmad, diverse supper. I weekenden kan der kun købes varm mad til middag. Der betales kontant eller med spisebillet ved køb af middagsmad. Spisebilletter kan købes i caféen.
Eftermiddagskaffe	Kaffevogn med kaffe / the / brød / kage og frugt Der anvendes kaffebillet ved køb af eftermiddagskaffe. Mandag-torsdag er eftermiddagskaffen en aktivitet med personale fra Aktivitetscentret. Fredag-søndag er der intet personale ved kaffevognen.
Aftensmad	Varm hovedret samt biret, salat, håndmadder, platte / lun ret, grillmad, diverse supper. I weekenden kan der ikke købes varm mad til aften. Der betales kontant eller med spisebillet ved køb af middagsmad.
Aftenkaffe	Kaffevogn med kaffe / the / brød / kage og frugt Der anvendes kaffebillet ved køb af aftenkaffe.
Øvrige	Udover de ovenfor beskrevne måltider kan der i caféens åbningstid købes drikkevarer og is mv.

Pr. 1. juli er det muligt lørdag, søndag og helligdage at købe håndmadder til middag, som man kan tage med hjem eller medbringe i caféen og spise om aftenen, hvor der er lukket for salg.

Der er netop blevet opstillet en kaffeautomat i caféen, hvor man kan købe kaffe, the og chokolade. Tiltaget er taget for at reducere både produktionsspild samt personaleopgaver.

Det bemærkes, at enkelte beboere skal have specialernæring. Det er f.eks. i form af specialproducerede protein-drikke og blendet mad. Hver dag sælger caféen specialernæring til 3-5 beboere.

Cafépersonalet løser følgende opgaver:

- Forberedende arbejde inden åbningstiderne. Det handler om at sikre, at mad og drikkevarer er klar til, når caféen åbner.
- Ekspedition og servering. Det handler om salg af mad og drikke, hjælp med betaling, hjælp med at bringe maden til spisepladsen, hjælp med at skære maden ud til kunden, afrydning efter endt spisning.
- Afsluttende arbejde ved lukketid. Det handler om at rydde op og lukke caféen.
- Gæste- og mødeforplejning. Det handler om forberedelse til møder og arrangementer på Bytoften.
- Øvrige opgaver som løses i eller udenfor åbningstiden er opvask, afstemning af kasseapparat, optælling af indtjening og aflevering af penge på administrationskontoret, tage imod bestillinger, klargøre spi-

se- og kaffebilletter til salg, bestilling af diverse varer til caféen, rengøring i caféen, blomsterpasning, opfyldning af service mv.

Caféens kunder er beboerne på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter (Bytoften 75), beboerne på Blomstertoften og Bytoften 73, personalet på Bytoften samt eksterne kunder.

Nedenfor er opgjort antal daglige ekspeditioner i caféen fordelt på de 4 kundegrupper på hverdage og lørdag, søndag og helligdage. Optællingen er gennemført i juni 2013.

Ekspeditioner i caféen på hverdage

	Morgenmad	Varm hovedret / Grillmad / Salat	Håndmadder / Platte / lun ret
Bytoften 75	0	5	0
Blomstertoften / Bytoften 73	10	35	19
Personale	0	5	10
Eksterne kunder	0	6	2

Ekspeditioner i caféen lørdag, søndag og helligdage

	Morgenmad	Varm hovedret / Grillmad / Salat	Håndmadder / Platte / Lun ret
Bytoften 75	3	3	0
Blomstertoften / Bytoften 73	10	16	20
Personale	0	1	3
Eksterne kunder	0	1	2

Beskrivelse af sammenhængen mellem cafédriften og køkkendriften på Bytoften

Personalet i caféen er ansat i køkkenet på Bytoften. Som tidligere nævnt er normeringen i caféen 2,16 årsværk, hvilket bl.a. omfatter ernæringsassistent-timer, husassistent-timer, rengøringsassistent-timer samt studerende med fritidsjob i caféen. Caféen er pr. 1. juli bemanded 52 timer ugentligt.

Køkkenet på Bytoften producerer maden, der sælges i caféen.

Der produceres mandag-torsdag cirka 200 portioner varm hovedret samt boret, fredag-søndag er tallet 110-130 portioner. Heraf udgør salget i caféen cirka 40-50 portioner fordelt på middag og aften i hverdagene og cirka 20 portioner til middag i weekenden og på helligdage.

Der produceres dagligt salat til institutioner ud af huset, til beboere i huset og til caféen. Produktionen til caféen udgør cirka 1/6 heraf.

I forhold til den kolde produktion produceres der håndmadder til middag og aften samt platte / lun ret. Produktionen udgør cirka 1,5 times arbejde dagligt og 1 time i weekenden.

I forbindelse med den pågående analyse af økonomien på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter er det blevet tydeligt, at køkkendriften og cafédriften, som er to separate enheder (mere om sidstnævnte nedenfor) ikke er i økonomisk balance. Der er et underskud på driften begge steder. Køkkenet arbejder med at bringe økonomien i balance i køkkenet, og dette vil være opnået pr. 1.1.2014. Vanskeligere er det at bringe økonomien i balance i caféen grundet antallet af ekspeditioner sammenholdt med de priser, caféen må tage for maden.

Interessentanalyse

Projektgruppen har gennemført en interessentanalyse, herunder identificeret relevante interessenter, beskrevet interessenternes betydning for projektet, disses succeskriterier samt konkrete interesse.

Med betydning for projektet menes, hvorvidt interessenten er central aktør i forhold til caféen, eller hvorvidt interessenten er perifer aktør.

Med succeskriterier menes, hvad der for interessenten er det ønskelige, det bedst opnåelige.

Konkret har projektgruppen adspurgt beboere, personale, hjemmepleje, de to visitationer samt pårørende om deres interesse i og holdning til caféen.

I nedenstående tabel er interessenter, interessenters betydning, interessenters succeskriterier samt interessenters interesser oplyst.

Interessenter	Beboerne på Bytoften 75, på Blomstertof-ten og på Bytoften 73	Bytoften Bo- & Aktivitetscenter (personale)	Hjemmeplejen	Visitationerne VIE og VHP	Pårørende
Interessenters betydning	Central aktør	Central aktør	Central aktør	Ikke-central aktør	Central aktør
Interessenters succeskriterier	Fortsat café på Bytoften	Fortsat café på Bytoften	Fortsat café på Bytoften	Fortsat café på Bytoften	Fortsat café på Bytoften
Interessenters interesser	Beboerne har beskrevet deres interesse i caféen - se nedenstående.	Bytoftens personales interesse i caféen handler primært om den sociale og den faglige funktion, caféen har. Sekundært er det, at personalet kan købe mad i caféen. De sociale og de faglige aspekter er beskrevet nedenfor i de respektive afsnit.	Hjemmeplejens interesse i caféen handler primært om den sociale og den faglige funktion, caféen har. Sekundært handler det om økonomi og om, at personalet kan købe mad i caféen. De sociale og de faglige aspekter er beskrevet nedenfor i de respektive afsnit.	Visitationerne har beskrevet deres interesse i caféen – se nedestående.	De pårørendes interesse i caféen handler primært om, at det har stor betydning for deres familiemedlems sociale liv, at der er en café på Bytoften.

Beboerne på Bytoften 75, Beboerne på Blomstertof-ten og Bytoften 73

Beboerne har formuleret, hvilken betydning de tillægger caféen på Bytoften. Dette er kortfattet gengivet nedenfor.

Caféen på Bytoften betyder meget på beboerne – for nogle alt. Beboerne synes, maden er dejlig og priserne rimelige. Det er let at komme til caféen, der er et godt socialt liv, det er hyggeligt at være der, og det giver sammenhold på Bytoften, at der er en café.

Det er dejligt at have nogen at tale med, at møde mennesker og komme ud af sin egen bolig, at spise sammen med andre.

Det betyder noget selv at kunne vælge, hvad man har lyst til at spise. Det er dejligt at kunne få varm middagsmad hver dag, når man ikke selv kan lave den. Det er hyggeligt at kunne drikke eftermiddagskaffe sammen med an-

dre. Det er godt at have muligheden for at købe mad til "ud af huset", det er dejligt at kunne bestille mad til sine gæster. Duften af mad, der bliver tilberedt, er skøn.

Søndag morgen er det dejligt at nyde et rundstykke sammen med andre beboere.

Hvis ikke caféen var der, skulle flere beboere have hjælp til at lave mad og spise hjemme.

Hvis maden kommer fra et storkøkken, frygter beboerne, at fællesskabet forsvinder.

I caféen er der mulighed for at lære mennesker fra hele Bytoften at kende, og flytter der nye beboere ind, kan man møde dem i caféen.

Serviceen i caféen er god, og det er afslappende at komme ned og drikke en kop kaffe om aftenen.

Når personalet ikke er til stede, er beboerne gode til at hjælpe hinanden. Desværre opstår der hurtigere uro og uenighed, når der ikke er personale til stede, og det kan godt holde nogle beboere væk.

Nogle beboere benytter caféen mere end andre.

Beboerne er bekymrede for, hvad der vil ske med fællesskabet, når der bliver opsat kaffeautomat. Og hvad vil der ske, hvis der kommer selvbetjening i caféen? Vil det have negativ betydning for fællesskabet? Og hvad med de, der ikke kan klare at betjene sig selv – vil de holde op med at bruge caféen?

Visitationerne VIE & VHP

Visitationerne tillægger caféen lidt forskellig betydning i visitationen af borgere til Bytoften.

Visitationen VHP (Handicap & Psykiatri) tillægger ikke caféen betydning i selve visitationen af borgere til Bytoften. Når det er sagt, så er det VHP's opfattelse, at caféen er et godt socialt samlingspunkt for både beboere og udefrakommende. VHP har indtryk af, at der er et godt fælleskab, hvor man kan hjælpe hinanden, hvilket må have stor betydning for de, som benytter caféen.

Visitationen VIE (Sundhed & Ældre) betragter caféen som en del af mulighederne ved visitation af borgere til Bytoften. VIE oplever, at det er vigtigt for de borgere, der skal på Bytoften, at der er et fælles samlingssted – det handler om de sociale elementer samt om muligheden for netværksdannelse.

VIE udtrykker bekymring i forhold til en eventuel nedlæggelse af caféen og vurderer, at det kan få den konsekvens, at nogle vil vælge Bytoften fra. VIE oplever Bytoften som en by i byen, hvilket er unikt.

Summerende

Bytoftens interessenter er overvejende centrale aktører, som fortsat ønsker en café på Bytoften.

De respektive interessenters interesser omhandler den sociale og den faglige funktion, caféen har.

Den sociale funktion er afgørende for beboerne og de pårørende, og den faglige og den sociale funktion er afgørende for personalet. Mere herom nedenfor.

Økonomiske, sociale og faglige aspekter forbundet med cafédriften på Bytoften

Cafédriften på Bytoften handler om andet og mere end blot bespisning. Forbundet med cafédriften er økonomi, socialt liv samt træning og udvikling af den enkelte.

Nedenfor redegøres for de forskellige aspekter med input fra både administration og interessenter.

Det økonomiske aspekt

Administrationen på Bytoften har gennemført en analyse af økonomien i caféen, og resultatet er for perioden december 2011-november 2012 et driftsunderskud på 444.045 kr.

Omsætningen i caféen kan ikke dække lønudgifter og vareforbrug (mad fra produktionskøkkenet). Øvrigt vareforbrug dækker over drikkevarer, is mv. Det bemærkes, at caféens omsætning er opgjort på årsbasis via optællinger i uge 6 sammenholdt med kasseapparatets mængdeangivelser. Nedenfor vises økonomien i de enkelte varegrupper. Prisen er eksklusiv moms.

Resultatopgørelse – Caféen

December 2011 – November 2012

Omsætning	1.235.960
Mad fra produktionen	-773.185
Øvrigt vareforbrug	<u>-91.886</u>
Dækningsbidrag	370.889
Lønudgifter	<u>-814.934</u>
Samlet resultat	<u><u>-444.045</u></u>

Analysen viser, at der er tab på salg af alle måltider, men særligt morgenåbningstiden er tabsgivende, da der kun betjenes 10 kunder dagligt. Det koster på et år 245.058 kr. at have personale på vagt i morgenåbningstiden.

Salg af platter er en god måde at udnytte madrester, men volumen i salget er stadig lille.

Pr. 1. juli er cafeteriaet lukket om aftenen i weekender og på helligdage. Dette vil medføre mindre lønudgifter beløbende sig til omtrent 110.000 kr årligt.

Nedenfor er bruttoindtægten fordelt på morgenmad, håndmadder, middage samt platter / lun ret oplyst. Dette på baggrund af beregninger udarbejdet af administrationen på Bytoften. Ønsker man at se disse beregninger, kan de fremsendes.

- Caféens salg af morgenmad: Underskud på 65 kr. pr. portion.
- Caféens salg af håndmadder: Underskud på 21 kr. pr. håndmad.
- Caféens salg af varm hovedret: Underskud på 5 kr. pr. portion.
- Caféens salg af platter / lun ret: Underskud på 21 kr. pr. portion.

Underskuddet for alle varegrupper skyldes, at lønomkostningerne overstiger det beskudte varesalg.

Det sociale aspekt

Det sociale aspekt forbundet med cafédriften på Bytoften er yderst væsentligt.

Beboerne har, jævnfør ovenstående, beskrevet, hvad caféen betyder for det sociale liv blandt beboerne på Bytoften, men også personalet tillægger caféen stor betydning for det sociale liv. Projektgruppen har bedt personalet beskrive dette, se nedenstående.

Personalet på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter betragter caféen som en service, der tilgodeser nogle af de behov, der følger personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Caféen kan også fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Caféen på Bytoften har en vigtig funktion for beboere på og brugere af Bytoften Bo- og Aktivitetscenter. Desuden benyttes caféen også af beboere på Blomstertoften samt andre ude i byen.

Bytoftens faglige personale inddrager i høj grad caféen i genoptræning, træning og vedligeholdelsestræning. Mere herom i næste afsnit.

Caféens personale fungerer blandt andet som brandslukkere ved konflikter. De hjælper med at skabe et miljø, alle kan være i, også når det specialfaglige personale ikke er til stede i caféen.

Der er et godt samarbejde mellem caféens personale og resten af personalet på Bytoften. Blandt andet hjælper caféens personale borgerne med betaling, med at skære maden ud, med placering og servering m.m.

Personalet i hjemmeplejen har reflekteret over en række spørgsmål stillet af Kirsten Jacobsen, leder af hjemmeplejen på Bytoften. Nedenfor er disse oplistet med svar.

Hvilken rolle spiller caféen for beboerne?

Det er et socialt samlingspunkt for en del beboere. Det er det sted, man spiser dagens måltider. I caféen skabes skaber social kontakt, og caféen medvirker til at give beboerne et bedre indhold i livet, da de ved, at de har noget, de skal.

Hvordan bruges caféen (her tænkes dag/aften /helligdage)?

Caféen bruges flittigt om aftenen til måltider, typisk til de beboere der ikke kan tilberede mad selv. Det er et socialt samlingspunkt. Man spiser mere, når man har selskab

Hvad sker der, hvis caféen nedlægges?

Mange vil blive mere ensomme og isoleret. Flere skal have mere hjemmehjælp til at sørge for maden og oprydning derefter. Omsorgen og kendskabet til hinanden forsvinder, det sociale forsvinder.

Egenomsorgen kan forsvinde – ikke længere grund til at forlade egen hjem. Trygheden for pårørende forsvinder. Får beboerne en alsidig og sund kost, hvis de skal til og leve af færdigretter? Bytoften bliver "kedelig".

Tiden bliver lang for beboerne – mange ser frem til at skulle i caféen dagligt. Beboerne kan tabe i vægt – man spiser ikke så meget, når man sidder alene

Nogle beboere vil måske indtage mere alkohol, da de nu er mere alene. En del beboere har et "vist" forbrug).

Hvilke udfordringer vil det give hjemmeplejen, hvis caféen nedlægges?

Flere opgaver til hjemmeplejen i form af at varme mad, oprydning, bestille varer.

Måltiderne kan ikke være på samme tidspunkt, opgaverne skal fordeles over længere tid, da personalet skal rundt til mange. Hvad man sparer det ene sted, bliver en udgift et andet sted.

Der skal efterspørges større ydelser hos visitationen, og nogle borgere, som på nuværende tidspunkt ikke får f.eks. aftenydelse, skal nu have dette. Personalet skal sikre en ordentlig kost og sikre beboerne kan få købt ind – der er en udfordring i, at de skal have penge op på en anden måde, og er den indkøbte kost sund nok?

Bekymring om, hvorvidt beboerne vil kunne benytte kaffeautomat, når de sidder i kørestol.

Personalet synes også, at Bytoften bliver "fattig", hvis caféen, som er livsnerven, nedlægges.

Hvad kunne gøres anderledes i forhold til cafédrift?

Man kan undersøge, hvorfor der ikke er flere i nærområdet, der benytter cafeen.

Man kan lave mere reklame, således der kommer flere boliger, der er tilknyttet hjemmeplejen på Blomstertoften.

Man kan kigge på priser - tror at beboerne er villig til at betale mere.

Skal der være åbent alle helligdage? Skal der være åbent om aftenen? Kunne det være en mulighed at kunne købe smørrebrød eller retter, der kan varmes i mikroovn til om aftenen?

Det faglige aspekt

Det faglige aspekt forbundet med cafédriften er yderst væsentligt, særligt for personalet på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter. Konkret handler det om træning – kognitiv og fysisk træning af beboerne.

Ifølge personalet skaber caféen:

- Livskvalitet - caféen muliggør, at beboerne kan modtage og yde omsorg fra og for andre. Det giver dem muligheden for at træffe egne valg.
- Selvstændighed - caféen tilbyder beboere, der ikke har mulighed for at tage ind til Herning centrum, at få en billig middag. De kan selv transportere sig ned i caféen, hvor de af caféens personale kan få hjælp efter behov. Det skaber mindre afhængighed af andre mennesker, herunder fagpersonalet.
- Selvbestemmelse – beboerne kan støttes i at træffe egne valg, såsom spisetidspunkt, menuvalg, spise-sted etc.
- Træning i køb, bestilling samt at træffe valg - beboerne kan støttes og vejledes i, hvordan man begår sig, køkultur, ytring af ønsker og træning i økonomi.
- Social interaktion - beboerne støttes og vejledes i, hvordan man begår sig blandt andre, selvhævdelse, tilbageholdenhed samt at sige til og fra.
- Socialt netværk - beboerne kan støttes i opbyggelse af nye venskaber og bekendtskaber samt fastholdelse heraf. Det er vigtigt, at borgerne støttes i rette kontekst, og denne mulighed er der i caféen.
- Samlingspunkt for Bytoften 73, 75, Blomstertoften og Aktivitetscentret.
Borgerne mødes til måltider, eftermiddags- og aftenskafe samt til generel hygge og adspredelse med andre borgere og brugere af Bytoften Bo- & Aktivitetscenter.
- Motivation til at forlade lejligheden - et vigtigt punkt i genoptræning samt vedligeholdelse af borgernes fysiske funktionsevne. Det giver anledning til motion, samtaler om sund kost og vigtigheden af at opsøge andre omgivelser og mennesker.
- Liv til huset - caféen fungerer som tiltrækningskraft på nye beboere. Beboerne har mulighed for at leje Gildesalen til fester og lignende, og de kan ved disse lejligheder købe mad fra caféen. Caféens personale er behjælpeligt med servering og afrydning.

3 fremtidsscenerier for caféen på Bytoften

Med afsæt i ovenstående afdækning og analyse har projektgruppen arbejdet med beskrivelse af 3 fremtidsscenerier for caféen på Bytoften.

De 3 scenarier er:

Scenarie 1: Uændret cafédrift på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter

Scenarie 2: Ingen cafédrift på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter

Scenarie 3: Tilpasset cafédrift på Bytoften Bo- & Aktivitetscenter

Nedenfor beskrives de 3 fremtidsscenerier samt de konsekvenser, de vil have respektivt.

Forandringer - på Bytoften såvel som i alle andre organisationer - fordrer tid til tilrettelæggelse, til planlægning, til arbejde med ændring af mønstre og med pædagogisk indsats mv. På Bytoften kan dette være en længere proces grundet beboernes funktionsnedsættelser, hvilket der er behov for opmærksomhed omkring.

Scenarie 1: Uændret cafédrift

Drift	I dette scenarie vil driften af caféen være som på nuværende tidspunkt med uændrede åbningstider, uændret personalenormering, uændret madproduktion, uændrede personaleopgaver og – forventeligt – uændret antal ekspeditioner.
Interessenter	Interessenternes interesser vil til fulde blive tilgodeset i dette scenarie. Beboernes interesser vil blive tilgodeset. Caféen betyder meget – for nogle alt – for beboerne, som kan købe deres mad der, være sociale sammen med andre beboere etc. Dermed vil også de pårørendes interesser blive tilgodeset. Personalets interesser i primært det sociale og det faglige forbundet med caféen vil også blive tilgodeset, ligesom også personalet vil have mulighed for at kunne købe mad på Bytoften.
Det økonomiske aspekt	I dette scenarie vil der være en økonomisk manco, der er behov for politisk stillingtagen til. Med de ændrede åbningstider pr 1.7.2013 – og med alt andet uændret - vil det årlige underskud forbundet med cafédriften forventeligt beløbe sig til ca 330.000 kr. Køkkendriften og cafédriften er to separate enheder. Køkkendriften er pr. 1.1.2014 i balance, cafédriften har anderledes og vanskeligere vilkår og kan ikke umiddelbart bringes i balance i dette scenarie. Ønsker politikerne en uændret cafédrift på Bytoften, er der således behov for stillingtagen til økonomien.
Det sociale aspekt	I forhold til det sociale aspekt vil det – med uændret cafédrift – være muligt fortsat at have et socialt samlingspunkt på Bytoften. Det sociale liv vil være uforandret, der vil være et fællesskab bl.a. i spisesituationerne, hvilket medvirker til, er det påvist, at man spiser mere - og som sidegevinst spiser alsidigt.
Det faglige aspekt	I forhold til det faglige aspekt vil uændret cafédrift betyde, at den træning, der finder sted i relation til caféen, dvs. kognitiv og fysisk træning af forskellig art, vil kunne opretholdes. Dette er især vigtigt for Bytoftens personale. Sidegevinster er øget livskvalitet, øget selvstændighed etc.
Konklusion	Scenariet uændret drift er et ønskeligt scenarie for interessenterne i forhold til cafédriften på Bytoften. Beboernes, de pårørendes og personalets interesser varetages i dette scenarie, men der er en økonomisk udfordring, der skal løses. Forudsat alt andet er uændret vil det årlige driftsunderskud beløbe sig til ca. 330.000 kr.

Scenarie 2: Ingen cafédrift

Drift	<p>I dette scenarie er der ingen café på Bytoften. Der vil ikke længere være behov for personale i caféen, og der kan findes alternativ anvendelse af lokalerne.</p> <p>En lukning af caféen vil betyde, at beboerne skal have mad andetsteds fra – det kunne være fra privat leverandør eller fra f.eks. Madservice Herning.</p> <p>Dette vil have nogle afledte konsekvenser i forhold til særligt plejepersonalet, som vil skulle bruge en større del af tiden på at hjælpe beboere med madlavning og spisning mv.</p> <p>I denne forbindelse vil det forventeligt være nødvendigt at forholde sig plejepersonalets normering.</p>
Interessenter	<p>Interessenternes interesser vil ikke blive tilgodeset i dette scenarie, hverken socialt, fagligt eller ernæringsmæssigt.</p>
Det økonomiske aspekt	<p>En lukning af caféen vil betyde, at der ikke længere vil være et underskud på cafédriften. Det vil betyde, at cafépersonale skal afskediges. Det vil også betyde noget for madproduktionen i køkkenet, som vil blive reduceret med de konsekvenser, der følger heraf.</p> <p>Beboerne vil skulle købe maden andetsteds, og opgaven omkring madlavning og spisning mv. vil skulle løses hos beboerne og af plejepersonalet, hvilket vil betyde øgede udgifter i plejen, da den nuværende normering ikke er tilstrækkelig til at rumme en opgaveudvidelse.</p> <p>Det bemærkes i relation hertil, at det for de fleste af beboerne ikke er en mulighed at spise andre steder end på Bytoften grundet deres handicaps.</p> <p>I forhold til den nuværende drift vil man så at sige flytte den økonomiske manco, primært over til plejen.</p>
Det sociale aspekt	<p>I forhold til det sociale aspekt vil der ikke længere være et socialt samlingspunkt på Bytoften. Det sociale liv vil være forandret, der vil ikke være et fællesskab bl.a. i spisesituationerne, hvilket kan medvirke til, at beboerne spiser mindre – og måske også mindre aldisigt.</p>
Det faglige aspekt	<p>I forhold til det faglige aspekt vil en lukning af caféen betyde, at den træning, der har fundet sted i relation til caféen, dvs. kognitiv og fysisk træning af forskellig art, ikke vil kunne opretholdes. Forventeligt vil dette også påvirke bl.a. beboernes livskvalitet og selvstændighed mv.</p>
Konklusion	<p>Scenariet ingen cafédrift er ikke et ønskeligt scenarie for interessenterne.</p> <p>Hverken beboernes, de pårørendes og personalets interesser vil være varetaget i dette scenarie, men der vil ikke længere være en økonomisk udfordring i caféen, der skal løses.</p> <p>Forventeligt vil den økonomiske udfordring flytte sig over i plejen i stedet, da en lukning af caféen vil betyde ekstra opgaver for plejen i forbindelse med madlavning, spisning, sociale aktiviteter mv.</p>

Scenarie 3: Tilpasset cafédrift

Drift	<p>I dette scenarie er der fortsat en café på Bytoften, men cafédriften er tilpasset i forhold til på nuværende tidspunkt.</p> <p>Tilpasningen består i ændret opgavefordeling, hvilket vil sigte mod en cafédrift i balance. For at dette kan realiseres, skal der ske tilpasninger andre steder i organisationen, hvilket har afledte konsekvenser.</p> <p>I dette scenarie er åbningstiderne uændrede, madproduktionen uændret, personaleopgaverne uændrede og antallet af ekspeditioner minimum det samme og gerne højere.</p> <p>Personalenormeringen er ændret. Denne er reduceret med 0,90 årsværk svarende til mancoen beskrevet ovenfor på 440.000 kr fratrukket besparelsen ved at holde lukket om aftenen lørdag, søndag og helligdage pr. 1.7.2013 med undtagelse af helligdagene omkring jul og påske.</p> <p>Den ændrede personalenormering tænkes kompenseres af et samarbejde mellem caféen, Aktivitetscentret og hjemmeplejen.</p> <p>I forhold til Aktivitetscentret er det personalet tilknyttet købmandsbutikken på Bytoften, der indtænkes i forhold til arbejdet i caféen. Det vil kunne ske i en form for samdrift og fælles personaleudnyttelse.</p> <p>De tre parter skal forpligte sig selv og hinanden på at indgå i et samarbejde om at drive caféen. Konkret kunne man forestille sig følgende opgavefordeling fremadrettet:</p> <p>Cafépersonalet (1,26 årsværk) løser følgende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Forberedende arbejde inden åbningstiderne. Det handler om at sikre, at mad og drikkevarer er klar til, når caféen åbner.▪ Øvrige opgaver som løses i eller udenfor åbningstiden er opvask, afstemning af kasseapparat, optælling af indtjening og aflevering af penge på administrationskontoret, tage imod bestillinger, klargøre spise- og kaffebilletter til salg, bestilling af diverse varer til caféen, rengøring i caféen, opfyldning af service mv.▪ Gæste- og mødeforplejning. Det handler om at forberede forplejning til møder og arrangementer på Bytoften. <p>Aktivitetscentret løser følgende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Ekspedition og servering i dele af tidsrummet 8-15. Det handler om salg af mad og drikke, hjælp med betaling, hjælp med at bringe maden til spisepladsen, hjælp med at skære maden ud til kunden, afrydning efter endt spisning, blomsterpasning mv. Det er en socialpædagogisk indsats, hvor det vil være muligt at inddrage brugerne mere i arbejdet. <p>Hjemmeplejen løser følgende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Hjælp til i tidsrummet 8-15 at bringe maden til spisepladsen, hjælp med at skære maden ud til kunden, afrydning efter endt spisning.▪ Bidrager til det socialpædagogiske arbejde i forbindelse aftensmaden og aftenkaffen.▪ Er til stede i caféen hver aften med undtagelse af lørdag, søndag og helligdage, hvor personalet ekspederer, serverer og rydder op samt hjælper beboerne til rette.▪ Afsluttende arbejde ved lukketid. Det handler om at rydde op og lukke caféen. <p>I den tilpassede cafédrift kan man også indtænke frivillige, som kan bidrage i forhold til veldefinerede, afgrænsede opgaver f.eks. i caféen om aftenen.</p> <p>Grundet beboernes funktionsnedsættelser kan frivillige uden faglig indsigt ikke pålægges større opgaver såsom at være ansvarlig for cafesalget eller tovholder på aktiviteter. Det, man kan bede frivillige om, er at løse sociale opgaver, f.eks. at læse op af dagens avis eller at sludre med beboerne, som spiser i caféen, og dermed være med til at skabe en hyggelig stemning.</p> <p>Projektgruppen har gjort sig overvejelser om, hvordan salget i caféen kan øges. Det vurderes, at det er muligt at øge salget, men dette fordrer, at der rettes fokus på modernisering af café-</p>
-------	--

	<p>en, herunder nyindretning af cafémiljøet, nyindretning af skranke, fokus på hvordan mad og varer præsenteres i caféen samt udarbejdelse af reklamemateriale til uddeling på Bytoften og Blomstertoften.</p> <p>Det betyder meget for mennesker, hvordan miljøet, hvor vi spiser, er, samt hvordan maden tager sig ud. Dette ønsker Bytoften at arbejde med, men der er behov for at drøfte spørgsmålet om finansiering, da Bytoftens økonomi ikke på nuværende tidspunkt gør det muligt at finde midler indenfor budgetrammen.</p>
Interessenter	<p>Interessenternes interesser vil blive tilgodeset i dette scenarie.</p> <p>Beboernes interesser vil blive tilgodeset, der vil fortsat være en café, og beboerne vil blive inddraget i højere grad end tidligere. Dermed vil også de pårørendes interesser blive tilgodeset. Personalets interesser i det sociale og det faglige forbundet med caféen vil også blive tilgodeset, måske endda i større udstrækning end hidtil, at tilpasningen fordrer større inddragelse af beboerne i cafédriften.</p>
Det økonomiske aspekt	<p>I forhold til økonomien vil det være muligt at reducere mankoen væsentligt i relation til cafédriften.</p> <p>Den ændrede opgavefordeling betyder, at Aktivitetscentret og hjemmeplejen fremadrettet skal bidrage til cafédriften med personaletimer.</p> <p>Det vurderes, at personalet i købmandsbutikken – med inddragelse af det pædagogiske personale og beboere i opgaveløsningen – vil kunne passe cafeen en del af åbningstiden.</p> <p>I forhold til hjemmeplejen vurderes det, at der vil være behov for at kunne løfte opgaven i caféen. I denne udredning er mulighederne for, at VIE visiterer borgerne timer til støtte og transport til cafeen, ikke undersøgt.</p>
Det sociale aspekt	<p>Det sociale liv i forbindelse med caféen vil være uændret – større beboerinddragelse i opgaveløsningen vil måske endda bidrage positivt til det sociale liv.</p>
Det faglige aspekt	<p>I forhold til det faglige aspekt vil den tilpassede cafédrift betyde, at den nuværende træning kan opretholdes og endda udvides.</p>
Konklusion	<p>Scenariet tilpasset drift er et ønskeligt scenarie for interessenterne, da beboernes, de pårørendes og personalets interesser varetages i dette scenarie.</p> <p>Et samarbejde mellem caféen, Aktivitetscentret og hjemmeplejen vil betyde, at det vil være muligt at reducere den økonomiske manco i forbindelse med cafédriften. Samarbejdet indebærer, at Aktivitetscentret skal anvende ressourcer i caféen, hvilket vurderes muligt, fordi træningsaktiviteter kan kombineres med denne opgave.</p> <p>Også hjemmeplejen skal anvende ressourcer i caféen, og der vurderes at være behov for opnormering for at kunne løfte denne opgave.</p>